

Országgyűlési képviselő

Iromány száma: **T/5091.**

Benyújtás dátuma: **2023-08-31 08:30**

Parlex azonosító: **87F75T670002**

Címzett: **Kövér László, az Országgyűlés elnöke**

Tárgy: **Törvényjavaslat benyújtása**

Benyújtó: **Dr. Molnár Zsolt (MSZP)**

Törvényjavaslat címe: **A kerékbilincs alkalmazásának megszüntetés érdekében szükséges egyes törvénymódosításokról**

Az Alaptörvény 6. cikk (1) bekezdése alapján „**A kerékbilincs alkalmazásának megszüntetés érdekében szükséges egyes törvénymódosításokról**” címmel a mellékelt törvényjavaslatot kívánom benyújtani.

2023. évi törvény

A kerékbilincs alkalmazásának megszüntetés érdekében szükséges egyes törvénymódosításokról

1. §

(1) A közúti közlekedésről szóló 1988. évi I. törvény 20. § (1) bekezdés k) pontja az alábbi ki) alponttal egészül ki:

(a közúti közlekedési szabályok közül)
„ki) a megállásra és várakozásra,”

(2) A közúti közlekedésről szóló 1988. évi I. törvény 20. § (11) bekezdés f) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

(Magyarország területén magyar vagy külföldi rendszámú közúti jármű közlekedésére, valamint a közúti járművel végzett áru-, illetve személyszállítási tevékenységre vonatkozó az (1) bekezdés szerinti rendelkezések megtartását)
„f) az (1) bekezdés kg) és ki) pontja tekintetében a közterület-felügyelet is,”
(jogosult együtt vagy önállóan ellenőrizni.)

2. §

(1) A közúti közlekedésről szóló 1988. évi I. törvény 21. § (1) bekezdés a) pontja helyébe a következő j) ponttal egészül ki:

(A gépjármű üzemben tartója, illetve a 21/A. § (2) bekezdésében meghatározott esetben a gépjárművet használatra átvevő személy felel azért, hogy az általa üzemeltetett, illetve használt gépjárművel)
„j) a megállásra és várakozásra,”
(vonatkozó - külön jogszabályban meghatározott - egyes előírások betartásra kerüljenek)

(2) A közúti közlekedésről szóló 1988. évi I. törvény 21. § (3) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(3) A (2) bekezdésben meghatározott közigazgatási bírság kiszabásának - az (1) bekezdés d), h), i) és j) pontja kivételével - kizárólag a külön jogszabályban meghatározott szerinti technikai eszközzel készített és továbbított felvétellel dokumentált szabályszegés esetén van helye.”

3. §

A közterület-felügyeletről szóló 1999. évi LXIII. törvény 20. § (6) bekezdése helyébe a következő rendelkezések lép:

„(6) A felügyelő kerékbilincset nem alkalmazhat.”

4. §

Hatályát veszti a közterület-felügyeletről szóló 1999. évi LXIII. törvény

- a) 20. § (7) bekezdésében a „kerékbilincs fel- és leszereléséhez, a” szövegrész,
- b) 20. § (8) bekezdésében az „és a kerékbilincs alkalmazásának” szövegrész,
- c) 28/A. §-ában és a 29. § b) pont ba) alpontjában a „kerékbilincs alkalmazásával és a” szövegrész.

5. §

Hatályát veszti a Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény 45. § (2) bekezdésében az „a közterületen szabálytalanul elhelyezett jármű baleseti veszélyt nem jelent, illetőleg, ha az” szövegrész.

6. §

A Magyarország 2023. évi központi költségvetéséről szóló 2022. évi XXV. törvény 42. § (1) bekezdése a következő f) ponttal egészül ki:

(A települési önkormányzatot illeti meg)

- „f) a települési önkormányzat területén a közúti közlekedési szabályok kisebb fokú megsértése szabálysértés után a közterület-felügyelő által kiszabott helyszíni bírság 50%-a.”

7. §

Ez a törvény a kihirdetését követő nyolcadik napon lép hatályba.

Általános indokolás

A hatályos törvényi szabályok feljogosítják a helyi önkormányzatok közterület-felügyeleteit, hogy a díjfizetés vagy engedély nélkül, illetve szabálytalanul parkoló autókat kerékbilincssel rögzítsék, amennyiben a jármű balesetveszélyt nem jelent, és a forgalmat nem akadályozza. A rendőrség ugyancsak jogosult a közterületen szabálytalanul elhelyezett járműre kerékbilincset szerelni.

A törvényalkotó a kerékbilincs alkalmazásának lehetővé tételével olyan eszközt biztosított a hatóságok számára, ami biztosított a bírság megfizetésének elkerülhetetlenségét. A közterület-felügyeletről szóló törvény és a Rendőrségről szóló törvény megalkotásakor, az 1990-es években ugyanis a járművezetők jelentős arányban bújtak ki a bírság megfizetése alól.

E törvények elfogadása óta azonban jelentősen módosult a jogszabályi környezet, ami a digitális technológiák bevezetésével együtt jelentősen javította mind az ellenőrzések, mind a kiszabott bírságok végrehajtásának hatékonyságát. Ma már számos közlekedési szabályszegések (például gyorshajtás, behajtási tilalom megszegése stb.) jelentős részénél az un. objektív felelősség bevezetésével a kiszabott bírságok szinte minden esetben behajthatók. E törvényi szabályozási megoldás alkalmazható lehet a megállásra és várakozásra vonatkozó egyes szabályok megsértése esetére is.

A fizetős parkolóhelyeken díjfizetést elmulasztókkal szembeni fellépés is hatékonyá vált. A közterület-felügyelő a közúti közlekedési nyilvántartásból pillanatok alatt lekérheti a gépjármű üzemben tartójának adatait. Az elmaradt díj pedig fizetési meghagyás útján gyorsan és eredményesen érvényesíthető.

A kerékbilincs használata értelemszerűen korlátozza a gépjármű tulajdonosának rendelkezési jogát, ekként pedig tulajdonjogát. A megváltozott körülmények között a kerékbilincs alkalmazása már nem tekinthető a gépjármű feletti rendelkezési jog szükséges korlátozásának.

A kerékbilincs ráadásul nemcsak a tulajdonos rendelkezési jogát, hanem közérdeket is sért. Egyes közterületeken nyilvánvalóan azért tiltják a gépjárművek várakozását, mert az adott helyen jelenlétük zavaró és közérdekre figyelemmel nem kívánatos. Ellenkező esetben maga a várakozást tiltó rendelkezés lenne alaptalan.

A fizető parkolóhelyeken a díjfizetést elmulasztása esetében alkalmazott kerékbilincs ugyancsak közérdeket sért. A parkolási díjnak ugyanis nem bevételi, hanem szabályozási funkciója van. A fizető parkolási rendszerek célja, hogy a gépjárművek csak a feltétlenül szükséges ideig várakozzanak olyan területeken, ahol a rendelkezésre álló parkolóhelyek száma szűkös. A kerékbilincs szó szerint olyan helyre bilincseli a járműveket, ahonnan közérdek lenne minél gyorsabb távozásuk.

A közérdeket sértő állapot hatóság általi fenntartása csak akkor lenne igazolható, ha ezt más közérdek érvényesítése indokolja. A parkolási pótdíjak érvényesíthetőségének hatékonysága, és az un. objektív felelősség kiterjesztésének lehetősége miatt pusztán a bírság/pótdíj érvényesítésének megkönnyítése már nem tekinthető olyan súlyú érdeknek, ami kerékbilinccsel okozott érdeksérelmet igazolná.

Ezen indokokra figyelemmel javasolt az un. objektív felelősség kiterjesztése a megállásra és várakozásra vonatkozó egyes rendelkezések megsértésére. Az objektív felelősség alá tartozó többi szabályszegéshez hasonlóan kormányrendeleti szabályozásra tartozik, hogy pontosan mely rendelkezések megsértése esetén és mekkora mértékű közigazgatási bírságot kell kiszabni.

Ezzel egyidejűleg meg kell szüntetni annak lehetőségét, hogy a közterület-felügyelet kerékbilincset alkalmazhassanak. A rendőrség esetében ugyancsak indokolatlan, hogy a közterületen szabálytalanul elhelyezett járműre kerékbilincset szerelhessen. A törvényjavaslat a hatályos szabályozás fenntartásával csupán a rendőrség számára teszi lehetővé kerékbilincs alkalmazását abban a kivételes esetben, ha az a jármű biztonsága vagy bűncselekmény gyanúja miatt szükséges.

A szabálysértési törvény feljogosítja a közterület-felügyeletet, hogy egyes közlekedési szabálysértések esetében helyszíni bírságot szabjanak ki. Az ezzel járó adminisztrációs költségek egy része a közterület-felügyeletknél jelentkezik, miközben a bírságbevételekből nem részesülnek. A törvényjavaslat akként orvosolja ezt az állapotot, hogy a költségvetési törvény módosításával a közúti közlekedési szabályok kisebb fokú megsértése szabálysértés után a közterület-felügyelő által kiszabott helyszíni bírság 50%-át átengedi a települési önkormányzatoknak.

Részletes indokolás

1-2. §

Az általános indokolásban ismertetett okokból a közigazgatási bírsággal sújtható közlekedési szabályszegések körét bővíti a megállásra és várakozásra vonatkozó, külön jogszabályban

meghatározott rendelkezésekkel. A Javaslát ezekben az esetekben a közterület-felügyelőt is feljogosítja bírság kiszabására.

3. §

Az általános indokolásban ismertetett okokból rögzíti, hogy a közterület-felügyelő kerékbilincset nem alkalmazhat.

4. §

A kerékbilincs alkalmazását megtiltó rendelkezésre figyelemmel indokolt hatályon kívül helyezni a közterület-felügyeletről szóló törvény kerékbilincs alkalmazásával összefüggő rendelkezéseit.

5. §

Az általános indokolásban ismertetett szempontokra figyelemmel a rendőrség esetében is indokolt megszüntetni annak lehetőségét, hogy a közterületen szabálytalanul elhelyezett járműre kerékbilincset szereljen.

6. §

Az általános indokolásban ismertetett okokból a közúti közlekedési szabályok kisebb fokú megsértése szabálysértés után a közterület-felügyelő által kiszabott helyszíni bírság 50%-át átengedi a települési önkormányzatoknak.

7. §

Az objektív felelősség kiterjesztése az alkalmazó hatóságok számára pár napos felkészülést tesz szükségessé. Ezért a törvény a kihirdetését követő nyolcadik napon hatályba léptethető. A közterület-felügyelő által kiszabott helyszíni bírságok települési önkormányzatok részére történő biztosítása azonban a központi bírságkezelő szerv felkészülését igényli. Ezért az erre vonatkozó rendelkezés a törvény kihirdetését követő második hónap első napján lép hatályba.